

ОФСОЮЗУУД— ВЛКСМ-эй XXIV СЪЕЗДДЭ

Хурлын 9-д ВЛКСМ-эй Президиумий үргэн заседани бо-
XXIV съездын нэртэй түрэтэйгөөр утгалда
профсоюзна эмхинуудай элсүүлхэ хүдэлмэри тухай
хэлсэгдэбэ.

XXIV съездые нэртэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө
ардай хүдэлвөн болон дэлгэрээ, энэчдэ профсоюзна,
эмхинууд тон элбхитэй дэмжэлгэ үзүүлхэ ёһотой гэжэ
Президиумий тогтоол соо тэмдэглэгдэбэ.

Улаануудаа дүүргэжэ, КПСС-эй XXIV съездые нэрэ-
тэйгөөр утгалда аманашдые элсүүлхэ талаар нийтэ-
эмхидхэй хүдэлмэри шагнагдаха, В. И. Ленинэй
100 жэлэй ойдо бэлхэлэй үеэр бин болоһон дүй
хэрэгсэх гэжэ профсоюзнуудад соведүүдтэ, комитетууд-
аар, Нийтын үйлдэрини ашаг үрэ дээшлүүлхын,
үүсхэ түргэнөөр дээшлүүлхын, продукциян шанар хай-
амалтын гурын шангар сахихын, эрдэм, техникын
гэ туйлантуудые, түрүү дүй дүршэлые үйлдэбэриэд
хөөж, үйлдэри ба амалэй эмхидхэл наринуулан хай-
тула оролдог хэшээлээ гэргахэ ёһотой.

Ажайбайдал, худалдаа наймаанай, соёлой, ажагуу-
эриэ тэдэни хангалга улам саашаран хайжаруулаха
профсоюзна эмхинуудэй гол анхаралда хойшодошые байха

ай ажыхады үйлдэбэрини өөсые ашаглалга хайжа-
амалтын гурын шангалха тухай» КПСС-эй ЦК-гай,
Министруудэй Советэй, ВЛКСМ-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай
ийн хэлсэхээс, хүдэлмэришэд болон алба хаагшардэй
дурадалхнуудай ямарзар дүүргэгдэжэ байһыне шалгахэ
ийн нийтын харалга үнгэргэхэ гэжэ тогтоогдобо.

урда тээхи мүрысөөнэй ябаса үргэнөөр харуулжа
тулаа профсоюзнуудай соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаануудаар
XXIV съездын хүндэлэлдэ абалан уялангуудаа дүүргэ-
шүүлхэ ба хүдөө эмхын предприниматуудай коллек-
тивтэй туйлантуудые харуулан стенидүүдые, экспозицинуу-
дээ гэжэ профсоюзна эмхинуудтэ дурадагдаба. Энэ гай-
шарта бэлхэхэ тэвээр профсоюзнуудай хэжэ байһан
тэбэлдэ, радио ба телевидендэ үргэнөөр харуулагдаха

XXIV съездые нэртэй түрэтэйгөөр угтахын тула
эе эмхинуудэй бэлхүүлхэ эмхидэ абуулангуудай тусыбе
Президиум баталба. Социалис мүрысөөндэ, коммунис
түрээ хүдэлвэндэ аманашдые үргэн олоорн элсүүлгэдэ,
үйлдэбэрини ашаг үрэ дээшлүүлгэдэ, амалэй бүтээсэ
дээшлүүлгэдэ, табан жэлэй даалгавари болзорһоонь урид
тэрэ тусбэ зориулагдан байна.

«СССР-тэ хэгдээ», «Теплопри-
бор» завод, Бурядай АССР» гэ-
нэн тэмдэгтэй элдэб приборнууд
үлэр бүри шахуу заводой хашаа
сооһоо гаргагдаха, холын аян зам-
да мордохуулагдада. Приборнуу-
дай хүрэхэ заагар хольшые, олон-
шые юм. Хэдэн оронундай хилэ,
далай, мүрысүүдые дабан, аяар
холын Куба, халуун уларилтай
Африка түби, Европын хүржэни
оронуудта элбэгдэжэ байдаг.
Уралай даралта шалгадаг элдэ
приборнууд оронойгоо олон ол-
бош, хизаарнуудта хайн мэдээ-
жэ юм.

Заводой коллектив Коммунист
партийнгаа XXIV съездын ойн
хүндэлэлэй социалис уялга абаад,
ажалай вахтада жагсанхай. Товар-
на продукция үйлдэбэришэд табан
жэлэйнгээ тусыбе байһа оной
нолборини нэгэн болотор, продукция
худалдаха энэ жэлэй даабарине
дэабарини 28 хүрэтэр дүүргэхэ,
даабаринаа гадуур 120 мянган
түхэрэйгэй продукция наймаалха
гэжэ хүдэлмэришэдэй шэнэ со-
циалис уялга дотор хэлэгдэнэ.

«Георгиевский» һу хаалин
фермын малшад урматайгаар хү-
дэлжэ байна. Энэ жэлдэ эндэхэ
наалишад фермээрээ үнээн бүри-
һөө дунда ээргээр 1450 килограмм
һу нааха гэгэн уялга жэлэй эхин-
дэ абалан юм. Ленинскэ ойн байр-
ай жэлдэ оролдосотой хайнаар
хүдэллэн наалишад тэрэ абалан уялга
а октябрийн нэгэнэй байда-
лар бэлүүлээд байна. Тинхэдэ совхозой түрүү наалишад А. Черно-
скулова үнээн бүриһөө 1685 килограмм, А. Корнилова—1619 ки-
лограмм һу наахай. Уялгала үлүүлэн дүүргэгдэ эндэ үшөө олон.

Тугал абалга мун лэ хайн. Мүнөө үедэ фермээрээ зуун үнээн
бүриһөө 103 тугал түлжүүлээд байна. Тинхэдэ Александра Молод-
цова харууналдаг 20 үнөөдхээ 22 тугал абанхай. Эндэ жэлэй дүр-
рэтэр тугаллаха үшөө хэдэн үнээд бин. Ингэжэ энэ туйлаһан ам-
жалтала бүри арьбадхаха арга боломжотой.

Коммунист Петр Васильевич Байбородинай даадаг наалин энэ
фермын малшад КПСС-эй XXIV съездые ажалай эрхим бэлдэжэр
угтахэ гэжэ тэмсэжэ байха зуураа, һая болоһон коллективийнгээ
зүблөөн дээр урда тээнъ абалан уялгала шөлөлбө. Жэлэй дүррэтэр
үнээн бүриһөө үшөө 450 килограмм һу наажа, жэлэйнгээ уялгые
1900 килограммда хүргэхэ гэжэ шийдэбэ. Тусыбын 1400 килограмм
юм.

Хөлхэндээ хүрэхэ арга боломжотой. Үнээдэй бэлхэхэ газар хад-
даар элбэг. Адуу-лгала хайнаар эмхидхэхэтээ хамта, үдэшэ, үг-
лөөгүүр наахай үнээн бүхэндэ 10 килограмм тухай куузику
эдюндэ, наагдаһан килограмм һүн бүхэндэ 300 грамм хүртэсэтэй-
гөөр холимом тэжээл үгэнэ.

«Георгиевский» совхозой бүхи наалишад энэ фермын колленти-
вэй жэшгээгэр хүдэлхэ гэгэн нэгэн наналтай. Тус ажыхы һу абаха
жэлэйнгээ тусбэ октябрийн 1-дэ үлүүлэ. Жэлэй баргатар тусбэ
дээрээ 1500-һаа бага бэшэ центнер һу нааха зорилго шийдхэлэн
уялга дотороо орууланхай, малшад эршэ түгээ эрмэлзэлгэтэйгээр хү-
дэлжэ байна.

В. РОМАНОВ,
КПСС-эй Хорин райкомой
таһагые даагша.

140 цент-
хартаах!
Баян ургаса
айхар-Шэбэр)
отделенидэ
дээрэ:
айдай хар-
илга
ЕВАН фото.

БУРЯД УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

БРИГАДЫН ШЭНЭ АМЖАЛТА

В. И. Ленинэй 100 наһанай ойн
гүйснэн энэ жэлдэ шэнэ амжал-
та туйлаха. Бүхэй жэлэй турша-
да габшагайгаар ажаллаха гэгнэй
зорилго Василий Петрович Пара-
моновой даадаг бригадын гэнүүд
урда табна һэн. Тинхэдэ ажал-
лай бүтээсэ дээшлүүлхэ арга
боломжонудые харалха, тран-
ктораа 1,5 халаанда хүдэлгэхэ гэ-
жэ шийдэбэн юм.

Бага комплексно бригадын хүсэ
шадлаар һара бүхэндэ 3000 кубометр
харин 1970 оной хугасаа-
дэ 36000 кубометр модо бэлдэхэн
таллуулха гэгэн уялга тэднэр жэл-
тэй эхиндэ абалан байгаа. Энээн-
һээ урда «Забайкалск» комби-
надай бага комплексно нэгэһые
бригада нимэ ехэ уялга абаагүй,
нимэ ехэ ажалай бүтээсэ туйлаа-
гүй байһан.

Комбинат болон модоной
профсоюзай оном Хурамханай
деспромхозой нүхэр Парамоновой
даадаг бригадын үсэхэһые дэм-
жэдэг, транктораа 1,5—2 халаанда
ажаглаха, ажалай бүтээсэ дээш-
лүүлжэ байһан дүй дүршэлыен
халан абалсаһынь бусад бага
комплексно бригадануудта дурад-
халан байна.

Түрүү бригадын коллектив хэлэ-
һэн үгэдөө хүрөө. Тэднэр хар-
раалһан болзорһоо холо урид энэ
жэлэйнгээ социалис уялга дүүр-
гэбэ. Нүхэр Парамоновой бригада
жэлэй жинһөө хойно 36045 кубометр
модо бэлдэхэн, таллуулһан
тухайгаа октябрийн 8-да элидхэ.

Н. ТЮРНЕВ,
профсоюзай обкомой
таһагые даагша.

ВЛКСМ-эй XXIV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Туранай совхозой түрүү механизаторнууд Александр Шаглаев
Бато Якшеев хоёрые нотагаархинь «алтан гартай» гэжэ тон зүб
нэрлэдэг. Тэднэй хэжэ шадахагүй юумен байхагүй—трактор, ком-
байныше жолоодохо, токарь ба слесарэһые хүдэлхэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү механизаторнууд ажал хүдэлмэри ту-
хайгаа хөөрлөдөжэ байна. Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

ГУРИМТАЙ АЖАЛ ХОРООСОТОЙ

Хойто, урда эршэн хунүүд та-
ба-арбаараа бүлэглэжэ, хэдэ-хэдэ
зуруудуудые туун уридажа
ябаад, куузикугай эдээнүүдые һу-
гална. Зарим эдээнүүд 5-6 ки-
лограмм тухайтай томо мангатар-
нууд, зариманинй һонгини
эргэһые, Рассада болгожо ургуу-
лаад, гараар һуулагдаагүй, сэхэ
үрлөөһөн селжээр таригдан-
һан байхадэа ингэжэ «алаглажа»,
томотой, жэжэтэй байна бшуу. Хү-
сэд хайнаар шэнгэрүүлэгдэгүй,
үхдэхэһэн газартаа тинмэ байна.
Тингэбэшэ жэгдээд энэ боли
мун бэшэ ургасатай. Гектарай
300—350 центнер ургаса үгэхэ
хэбэртэй.

Уридажа ябаад, шаг шууна
болотлон, класс классуулаараа
ажаллажа байһан һургуулини
үхибүүд урда хойно ороһонхой,
яраал дундуураа куузикугай эдэ-
нүүдые газартань орхижо, зарим
жэжэ ооһохойнуудаа автомашин-
нануудта ашангүй үнгэргэ. «До-
лоон толгой» болодожо байна
хэбэртэй. Эдэ бүгдэһе харалхадаа,
колхозой түрүүлгэшэ Б. С. Очи-
рунай шарай барагад гэжэ, һу-
рагшанараа бүтэһынь суглуулха
тухай багшанарта дурадхал.
Уданшегүй һурагшад булта
сугларба.

Һурагшадтай хэдэн үгэ андал-
данайтаа удаа түрүүлгэшэ ингэжэ
хэлэбэ:

— Зай, һурагшад, куузику
ингэжэ газартань үлөөгөөд аба-
хала боли. Ингэжэ бүтэхгүй-
бди. Ябажа угарһан газартайгай
һурагшадтайгай эдээнүүд байна,
һурагша, арба хорһонь суглуу-
лаад, автомашинада ашажа угар-
гүй, тэрэ дорһон хаяжархиньһынь
ооһохойнууд наһа наһануудта
даргадшоод хэбтэнэ. Яраһынь
яраад мийл һаландайжа яба-
гүй, шанартайгаар ажаллаха хэ-
рэгтэй. Зүб гү, һурагшанар.

— Зүбөө, зүб!!!

Энээнэй һүүлээр «хурялга-
хэһан газарнуудаа дахин саварла-
хэ хунүүд томилогдожо, ооһохой-
нуудые томо томоор хэхэ, наһа
намааһы аминдан илгала, 10-
дахы классайхид куузикугай
эдээнүүдые, наһа намааһы ами-
аминдан автомашинуудта аша-
ха гэжэ шийдхэгдэбэ.

Үхибүүд классуудайнгаа хү-
тэлбарилгашанарэй хиналта дорө
ажаллажа, тоомоо таһарханьһые
барга болоо, куузикугай эдээнүү-
дые томотой жэжэтэйнь, үлөөл-
тэгүйгөөр гүүнэ, зүг һайгүй суг-
луулагдажа, олон газарта хаг-
далааа болбод, томо томо оооо-
хойнуудые хэхэдэ, автомашин-
нуудта ашаалхадэаһы амар бо-
лоо.

Эмхи гуримтайгаар ажаллаха-
да, хүдэлмэрише бүтээтэй, хо-
росотой, шанартай. Эршэн лэ ав-
томашина 5-6 минутын тур-
шадэа кузоваараа дүүрэн ашаатэй
болоод саашална.

Куузикугай полинуудые зөөнө,
бригадаар хуряажа, хойнонь га-
раха бэрхэтэй, нигэжэ олон зо-
ной хабаадлгатай воскреснигүү-
дые хэжэ дүүргэгдэжэ аргагүй.
Тинхэдэ мийл олоороо сугларал
хөөргэһэнхэ бэшэ, олон зоний
ажалые зүбөөр эмхидхэхэ хэрэг-
тэй.

Недондо Захамайнай аймагай
«Красный Октябрь» колхоз 10
гектарта куузику тарал, һайн
ургаса хуряажа, мүнөө жэл 3
дахы еһые тарая. Энээнэй гур-
бадай нэгэ хубинь рассадаар тар-
игданай. Ургаса недондойни-
һоо һураггүй һайн. Илангала
рассадаар таригданайһынь жэгдэ,
томо эдээнүүдтайгаар ургаа. Хар-
ин мүнөө үрлөөр сэхэ таригдан-
һан полини куузику малтахал
гектарай 300—350 центнер ур-
гаса үгэнэ.

200 гаран хунй хабаадла-
тай воскресник боложо, 12 гек-
тар дээрэ таригданан куузику-
гай полини халхалаа еһынһынь
хуряаба. Гаашадаа үшөө хэдэн
улаа нимэ воскреснигүүд өмхид-
хэгдэжэ, нэ шэмэтэ тэжээлий
ургасын хуряалга дүүргэгдэхэ
юм.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ
манай корр.

ХЭЛЭХЭН ҮГЭДӨӨ ХҮРЭМӨӨР

Энээнһөө тадна, ажалай эмхид-
хэл хайжаруулаха, бүтээһынь дээ-
лүүлхэ, шэнэ продукция үйлдэбэ-
рилхэ технологи наринаар шууда-
ха гэжэ харалгадана. Мүнөөнэй-
хинөө бүри орёо онһон прибор-
нуудые бүтээдэг болохо бэлдэхэл
жэлэй IV кварталтай турша-
да дүүргэхэ, технологи н и е н и
шудалха, эрэхэ жэлэй нэгэ
тэжэхи квартал соо түрүү-
һын хэдэн прибор хөөдөжэ юм.
Ингэжэ прибор бүтээгшэд парти-
нын съездын нэгдэхэ үдэр ажа-
лайнгаа бэлэг бариха гэжэ ши-
дээ.

Республикмайнай түрүү коллети-
вүүдэй нэгэн абалан уялгала
бодото дээрһэн бэлдүүлнэ. Эдэ
үдэрнүүдтэ энэ жэлэй юһа һа-
рын, 3-дахы кварталы үр дүн
согосолгожо байна. Хүдэлмэри-
шэд урда мэтэ хайнаар ажалла-
ха, жэлэй даабарине, табан жэлэй
тусыбе болзорһоонь урид дүүр-

гэхэ тэмсэлдээ шэнэ амжалта
туйлаа.
Жэлэй даабаринаа гадуур про-
дукция наймаалха уялга юһа һа-
рын туршада бэлүүлэгдэжэ, 126
мянган түхэрэйгэй продукция бүтээн
гаргадаа. Технико-экономическа
талаараа мун лэ һайн үрэ дүн
туйлагдаа. Гүрэндэ олоо доход
оруулха түсэе үлүүлэн дүүргэдэг
Недондо жэлэй юһа һарынхитай
сасуулахда, ажалай бүтээсэ 5
процентээр дээшлүүлэгдэ. Үй-
лдэбэрини хэмтэ, социалис уялга-
да дүүргэхэтэй хамта, хүдөө ажа-
хыда үзүүлгэдэ туһаламжа хайжа-
руулагдаа. Эрэхэ жэлһээ зерно-
пульт бүтээхэ бэлдэхэл, технологи-
ческа документаци бэлдэгдэжэ
байна.

Партийн ээлжтөөс съездые нэр-
тэй түрэтэйгөөр угтахэ гэгэн
мүрысөөн хүдэлмэришэдэй дунда
үргэнөөр дэлгэрэ. Цех, участок,
бригада бүхэнэй коллективүүд то-

дорхой социалис уялга абанхай.
Энэ мүрысөөндэ һайн үрэ дүн
туйлажа, абалан уялгала дүүргэ-
жэ байһан коллектив, хүдэлмэ-
ришэд олон. Эбхэдэмэл оро дар-
халдаг цехэй коллектив завод соо-
гоо оло дахин түрүүлжэ гараа.
Тэднэр продукция бүтээн гаргаша
табан жэлэйнгээ даабарине бол-
зорһоонь урид дүүргэһэн тухай-
гаа наһан элидхэбэ.

Прибор бүтээгшын цехэй хүдэл-
мэришэд табан жэлэй даабарине
октябрь һара соо дүүргэхэ уялга
абаад, шармайн ажаллажа байна.
Цехэй дүрбэн участогой коллек-
тив хоорондоо мүрысөөн. Мастер-
нууд Заиграевай, Гнеусевагай,
Паршуновой даадаг прибор хаб-
саргаһантай участогууд даабарина
һара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэнэ,
һайн шанартай продукция бүтээнэ.
Эдэ участогуудта бүтээгдэһэн
зүйлнүүдэй 95,6 процентэй амар-
шые ажагалта, голодоһогүйгөөр

техническэ хиналтын таһагта ту-
шаагдадаг болоо.

Заводой 70 гаран түрүүшүүд
тусбэтэ табан жэлэй даабарини
дүүргэһэнэй. Слесарь Ф. Е. Чер-
ных, токарьнууд М. К. Пластин-
шин, А. Л. Меньшиков, шудхала-
шад В. Козлов, А. Никифоров
болон бусад зарим нүхэд 1971
оной тусбэбөөр ажаллажа эхилээр
үнийнэй.

Партийн съездын хүндэлэлэй
социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэ-
рүүлхэ үүсхэл гарганан Улаан-
Удын прибор бүтээгшын заводой,
нарин сэмбын фабринын коллети-
вүүдэй жэшгээгээр тус заводой
хүдэлмэришэд шэнэ уялга абаад,
хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхэ
гэжэ оролдоно. Табан жэлэй тү-
гээһы болзорой дүтлэхэ бүри
социалис мүрысөөнэй эршэ эндэ
улам шагнагдаха байһанхай.

С. БАРДАМОВА.

«Георгиевский» һу хаалин

фермын малшад урматайгаар хү-
дэлжэ байна. Энэ жэлдэ эндэхэ
наалишад фермээрээ үнээн бүри-
һөө дунда ээргээр 1450 килограмм
һу нааха гэгэн уялга жэлэй эхин-
дэ абалан юм. Ленинскэ ойн байр-
ай жэлдэ оролдосотой хайнаар
хүдэллэн наалишад тэрэ абалан уялга
а октябрийн нэгэнэй байда-
лар бэлүүлээд байна. Тинхэдэ совхозой түрүү наалишад А. Черно-
скулова үнээн бүриһөө 1685 килограмм, А. Корнилова—1619 ки-
лограмм һу наахай. Уялгала үлүүлэн дүүргэгдэ эндэ үшөө олон.

Тугал абалга мун лэ хайн. Мүнөө үедэ фермээрээ зуун үнээн
бүриһөө 103 тугал түлжүүлээд байна. Тинхэдэ Александра Молод-
цова харууналдаг 20 үнөөдхээ 22 тугал абанхай. Эндэ жэлэй дүр-
рэтэр тугаллаха үшөө хэдэн үнээд бин. Ингэжэ энэ туйлаһан ам-
жалтала бүри арьбадхаха арга боломжотой.

Коммунист Петр Васильевич Байбородинай даадаг наалин энэ
фермын малшад КПСС-эй XXIV съездые ажалай эрхим бэлдэжэр
угтахэ гэжэ тэмсэжэ байха зуураа, һая болоһон коллективийнгээ
зүблөөн дээр урда тээнъ абалан уялгала шөлөлбө. Жэлэй дүррэтэр
үнээн бүриһөө үшөө 450 килограмм һу наажа, жэлэйнгээ уялгые
1900 килограммда хүргэхэ гэжэ шийдэбэ. Тусыбын 1400 килограмм
юм.

Хөлхэндээ хүрэхэ арга боломжотой. Үнээдэй бэлхэхэ газар хад-
даар элбэг. Адуу-лгала хайнаар эмхидхэхэтээ хамта, үдэшэ, үг-
лөөгүүр наахай үнээн бүхэндэ 10 килограмм тухай куузику
эдюндэ, наагдаһан килограмм һүн бүхэндэ 300 грамм хүртэсэтэй-
гөөр холимом тэжээл үгэнэ.

«Георгиевский» совхозой бүхи наалишад энэ фермын колленти-
вэй жэшгээгэр хүдэлхэ гэгэн нэгэн наналтай. Тус ажыхы һу абаха
жэлэйнгээ тусбэ октябрийн 1-дэ үлүүлэ. Жэлэй баргатар тусбэ
дээрээ 1500-һаа бага бэшэ центнер һу нааха зорилго шийдхэлэн
уялга дотороо орууланхай, малшад эршэ түгээ эрмэлзэлгэтэйгээр хү-
дэлжэ байна.

В. РОМАНОВ,
КПСС-эй Хорин райкомой
таһагые даагша.

Улаан-Удын нарин сэмбын фабринын кол-
лектив түрэл партиянгаа XXIV съездые ажа-
лай амжалтаар угтахын түлөө мүрысөөндэ
үүсхэл татажа, республикынгаа ажайлгэдэ-
бэрини предпринимутта хандалга-уряа гар-
гаһан юм. Хэлэхэн үгэдөө эзэн болоһын тула
тус фабринын хүдэлмэришэн бүхэн, цех бү-
хэн, халаан бүхэн ажалай вахтада жагсан,
мүрысөөнэй дүлэ улам бадаруула.

Һайн шанартай бүд нэхэхэ гэгэшэ тиммөшө
бэлэн хэрэг бэшэ, харин тон орёо техноло-
гическа хүдэлмэри юм. Энээнэй үндэхэ һуу-
ри нэн түрүүн ээрэлгын цехтээ эхиллэ. Тим-
мэхэ цехэй хүдэлмэришэд ажалай шанарта
анхаралаа горитойгоор хандуула.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фабринын ээрэлгын цех соо.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Улаан-Удын нарин сэмбын фабринын кол-

лектив түрэл партиянгаа XXIV съездые ажа-
лай амжалтаар угтахын түлөө мүрысөөндэ
үүсхэл татажа, республикынгаа ажайлгэдэ-
бэрини предпринимутта хандалга-уряа гар-
гаһан юм. Хэлэхэн үгэдөө эзэн болоһын тула
тус фабринын хүдэлмэришэн бүхэн, цех бү-
хэн, халаан бүхэн ажалай вахтада жагсан,
мүрысөөнэй дүлэ улам бадаруула.

Һайн шанартай бүд нэхэхэ гэгэшэ тиммөшө
бэлэн хэрэг бэшэ, харин тон орёо техноло-
гическа хүдэлмэри юм. Энээнэй үндэхэ һуу-
ри нэн түрүүн ээрэлгын цехтээ эхиллэ. Тим-
мэхэ цехэй хүдэлмэришэд ажалай шанарта
анхаралаа горитойгоор хандуула.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фабринын ээрэлгын цех соо.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ТАСС-ай МЭДУУЛГЭ

Дэлхэй баруун хубида «совет аюул» тохёолдуула-
дажа байһаншуу хэбэртэй идхалгын худал кампани
һүүлэй үедэ США-та аюулагдааг болобо. Тинхэдэ
«шан доогуур абагша атома онгосонуудта далайн-
сэрэгэй саг ургалһын стратегическа бааза» Куба дээр
Советскэ Союз байгуулжа эхилбэ гэгэн худал зар-
тунаг Америкын хэблэ тарана. Мун имэрхүү мэд-
үүлгэнүүд Америкын конгресстэһые хэгдэдэг болобо.
Тэрэ идхалгын кампани Нейтагоний, Сагаан байшан-
гай албан тушаалта түлөөлөгшидэй мэдүүлгэнүүд дээр-
һээ эхилһан байгаа. СССР США хоёрой правитель-
ствануудай хоорондо 1962 ондо баталагдаһан мэдэжэ
хэлсэе Советскэ Союз сахинагүй ха гэгэн һэгээгдэл
тэд мэдүүлгэнүүд доторн хэгдэһэн байха юм.

Энэнтэй дашарамдуулан, ТАСС ингэжэ мэдүүлхые
тулөөлөгдэбэ: Советскэ Союз 1962 оной хэлсэе ходо-
до наринаар сахидга байгаа, хойшооһые сахиха,
тингэдэ американ тала тэрэ хэлсэе баһал наринаар
дүүргэхэ ёһотой гэжэ тоолодог байна.

Куба дээрэ далайн-сэрэгэй бааза бариха, Советскэ
Союз тус хэлсэе тэрэгээрээ «бэлдэжэ болохо» гэгэн
элдэб эһэн хөөрөлдөөн шал худал зүйл болон, хаха-
дааб гэхэдэ, Советскэ Союз Куба дээрэ сэрэгэйнгээ
бааза энэнтэй урда тээһые барлагүй юм, мүнөөһые
баринагүй, СССР США хоёрой правительствануудай
баталһан хэлсээндэ таарахагүй юуэе ханзгүй.

Бусад гүрэнүүдэй Куба дайда дээрэ али нэгэн гүр-
энэй сэрэгэй бааза бариха байдлые Советскэ Союзай
үрэ бүхэндэ буруушаджа байдалынь мэдэжэ. Тэрэ-
рэнһээ байтагтай, бэшэ гүрэнэй газар дээрхи гаала-
лын сэрэгэй баазануудые усадхаха тодорхой дурадхал-

нуудые ООН-ой зохио зургаануудта, зэбсэг хуряаха
комитеттэ Совет правительствэ нэгэтэ бэшэ оруулан
байха юм.

Бүхи дэлхэйн океан далайе ашаглаха тушаа хэлэ-
хэ болоо һаа, Советскэ Союз улсхоорондын мүнөөнэй
хуули ёһын заабаринуудые, нормонуудые нарин наг-
таар баримталдаг байна. Хэрбээ совет корабльнууд,
суданууд Рассададын гүрэнүүдтэй портнуудта, тэрэ тоо-
до Кубын Республикын портнуудта албан хэрэгээр,
ондооһые хэрэгээр ошохо болоо һаа, тэдэ гүрэнүүдэй
правительствануудай зүбшөөл абажа портнуудтань оро-
дог байха юм. Тингэдэ тингэжэ ороло бээ даанги
гүрэнүүдэй зайлаһагүй, бүгдөөр мэдэргэдэһэн, улс-
хоорондын олон зуун жэлэй дүй дүршэлөөр баталагда-
һан эрхэ байһанынь сохотгой.

Тинхэдэ Куба дээрэ совет далайн-сэрэгэй бааза
баригдажа байһан хэбэртэй худал шууа гаргалга хон-
дэ, юндэ хэрэгтэй болобо гэгэн асуудал гарана.
Дайн сэрэгэй хилэрлэгэ бүри ехээр һужарооха, дэлхэйн
оумбэргэй энэ райондохы байдлые түгшүүрилтэй
орёо болгохо гэгэн хунүүдэй ишэ

Нарин сэмбин Фабрикий залуу хүдэлмэрийнэд, комсомолууд Төрөханаова Кесиня ба Хадакина Любовь халаангяга даабари ходоодоо 108-110 процент дүүргэнэ. В. ЗАХАРОВАН фото.

Коммунизм» колхоз гүрэндэ бү худалдаха тусооо болзорноон урид дүүргэнэ юм. Энэ амжалтаа залуу наалишалай оруулхан хуяга нилээд эхэ. Наалишалай олонхын комсомол, гашууд. Тэднээр лэ КПСС-эй XIV съездын хүндэтгэлд дэлгэрэн социалист мурьсөөнд түрүүлжэ лана бишу. Залуу наалишад М. Гергенова, В. Убаеева, С. Хандакова ба бусад аабан уулгаа амжалтагайгаар бөдүүлжэ байдаг. Тэднээр мөн бүришөө тугал абаа.

АЛДУУНУУДАА ДАБТАХАА

Угс хэлхэн комсомолой гашууд А. Габанов, С. Габанова болон бусад ажал хүдэлмэрийд ушардаг дутуу дундууд тухай хэлээ. Комсомолой суглаан болор соогоо зарлагданугай, залуу махиддай дунда социалист мурьсөөн нүлаар эмхидхэгэнэ, социалист журам бэдгээрэй тэмээл муртай абуулагданугай гэжэ мэтэ шүүмжэлээ хэлэгээ. Комсомолой полтибураалдаа дутуунууд бии. Ухисанууд шалтагануугээр байлдаана, зарим комсомолшуудай хураан дагуу ушарнууд үзэгдэнэ. Урда ушарбан алдуунуудаа зинэ дэлмэрээ ургашатайгаар абуулахаа галгаалаа. Энэ суглаанай хүдэлмэрид лэ В. И. Ленинэй райкомой нагадхи секретарь Л. В. И. Ленинэй зохиолонудуудыг шуудлаха хэрэгтэй гэжэ тэмээлээ. Энэ суглаанай хураангайгаар хандыа, хэндэ найн балдахай хэхэ хэрэгтэй. Төсоотоо хураангын суглаан ажал тоол баталан абаа.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ — ХУДӨӨ АЖАХЫДА

БАЛТА, ХАДУУРАЙ БАТА ХОЛБООН

Заводонийн хүгжээн түүхэ республикын хуудэ ажахын байгуулагатай сэхэ холбоотой. Хамтын ажлыннуудай анхан эмхидхэгдэн алар холын үеһөө эхилээ, мүнөө хүртээр энэ холбоо барисаан хүгжэжэ, бэхжэжэ байнаар.

Манай коллектив соморхон үйлдэбэртэй бага предприяти байдахаа, хуудэ ажахын захин дүүргэгшэ бэлэй. Сенокосилка, алаангай, селкэ, «Фордзон», «ХТ», тракторнуудай, ондоошье машин шэрэм хэрэгсэлүүдэе бүтээдэг, мал ажалай фермүүдэе барилсадаг, үбнэ, тариа хуралдаан туша хургадэг. Заводой хүдэлмэрийнэд, колхозно таряашдай хоорондо байгуулагданан холбоо барисаан улам хүгжэжэ, бэхжэжэ байна.

Хуудэ ажахы хүгжөөжэ хэрэгтэ зориулагданан парти, правительствын тогтоол, шийдэбэрийнүүдэй гарахатай хамта тэдэнтэй танилсадаг, шуудлаг заншалтай бидэй. Тинхэдэ хуудэгийн нүхэдэ амар туналамжа үзүүлжэ байханаа заагагүй тодорхойлохо, зохиохэмжөөн абадаг. Тэдэний дүүргэгшэ партиан, профсоюзай организацинуудай хиналта дөрө байдаг.

КПСС-эй ЦК-гай сентябрийн Илгүүм (1953 он) хуудэ ажахы хүгжөөжэ, шэрэ газар эдүүрүүлэн ашаглаха хэрэгтэ туша хүргэжэ, шийдэбэрийн ангийн урлагдан юм. Заводой олон хүдэлмэрийнэд партиан энэ урлага харну болгон, найн дураараа хуудэ гаража хүдэлжэ тухай мэдүүлжэ барилсан байгаа. Тэдэний олонхын тусхай курс дүүргэжэ, хуудэ ажахын мэргэжэл шудалаа. Заводой токарь Владимир Десняк, слесарь Михаил Калашников, газаргагшурман Николай Выборнов болон бусад механизаторай мэргэжэлтэн болоод, колхоздо туша хүргэжэе өшөө бэлэй. Тэднээр тэндэ ажалуулаар, хүдэлхөөр үлэнхэй. Трактор, комбайнуудыг жолоодожо абаанаар. Заводой инженер-механик байханаа хуудэ гаражан Андрей Занланов, Николай Урханов колхоз, совхоздо хүндэтэй мэргэжэлтэд болонхой. Манай коллективэй нүхэдэ тухай найн үгэ дуулахадаа, ажалайн амжалта тухай мэдэхэдэе эхээр байрладаг, омогорхолог юм.

Найн бэлдэхтэй, шэрэ техника шудалан механизатор мэргэжэлтэдэй хуудэ ажахыда хэрэгтэй байланишье мэдэжэ. Тинхэдэ гол ажалнаа наагангүйгөөр тракторист, комбайнерай мэргэжэл шудалха дуртайшуудай курсэ заводто эмхидхэгдэ. Курсада бурахан слесарьнууд Иван Братчиков, Владимир Налетов, Иван Мальченко гэгшэд — тракторист-комбайнерай, токарь-карусельщик Николай Назимов, хэб хөгшэ Любовь Криченко — тракторист-слесарин мэргэжэлтэй олоно. Эдэ, мун бусад зарим хүдэлмэрийнэдэй хабарай тарилгын, үбнэ, тариа хуралгын халуун үгэ колхоз, совхоздо ошоожэ, хуудэгийн нүхэдэ тухай суглаа ажалладаг. Энэ жэлдэ заводой 15 механизатор, 27 хүдэлмэрийнэд хуудэ гаражан байна.

Заводой түлөөлэгшэд бүтээжэ эхэтэйгээр ажаллажа, хүдэлмэрийн ангийн нэрэ солыг дурдуулагдэг. Тэдэний олонхын колхоз, совхозуудай хүтэлбэрийнэдэй магтаал, шагналда хүртэжэ гэрээ бусдаг. Гэхдээ гадна, хүдэлмэрийнэдэй шэфтээ абаан ажахынуудта ондоошье олон янзын туналамжа үзүүлнэ. Түл аабалгын үгэ заводой түлөөлэгшэд мун лэ хуудэ гарадаг. Шэрэ, үгэжүүлгэ поли, сабиалан дээрэ гаргалсадаг, тэжээл бэлдэхэдэ, хартаа ба магтаалсадаг юм. Мун хүдэлмэрийнэдэй гараар мал ажалай фермэ, кшара, овон үргүүлжэ паринууд баригдана.

Манай коллектив Ируунын аймагай «Победа» колхоздо, Хорини аймагай «Георгиевский» совхоздо, Улаан-Удын аймагай Кировой нэрэмжэтэ колхоздо гол түлбэ тухай хургадэг. Тусуудэ табан жэлэй унгарын дүрбэн жэлэй хургадэа шэфтэ 15 манай «Победа» колхоз-

МУРЫСӨӨНЭЙ АША

Мурьсөөн! Энэ угын ямар гүнзэгэ ухдагтай, эршэ хүсэтэй байхан туша КПСС-эй ЦК-гай июлийн Илгүүм дээрэ элдхэл хэхэдэ, партиан Л. И. Брежнев бидэндэ үшөө дахин сануулан байна. Абаан уулгаа дүүргэжэ хэрэгтэй колхознуудыг зоригжуулагша, эдэхэй үсхүүлэнь улам бадаруулагша зэбсэг хада социалист мурьсөөн болоно. Энэ ушар баримталан, колхозой партиан организаци хун зоний дунда нийтэ-ойлгууламжын болон эмхидхэлэй хүдэлмэри абууддаг гэжэ.

Энэ жэлдэ таряалан, сабиалан дээрэмнай ногооной, орооног ургамалуудай ургаса нилээд найн байгаа. Тингэжэ колхозойнгоо хүрэг малда бардам хүрэхэ тэжээл абаха арга олгодог. Бүхдэ 18835 центнер үбнэ хургадэа, Тинхэдэ 778 центнер кукурузын талмайгаа 17 минтаг тоноо ситос даргадэа. Илангаа 2-дохы, 3-дахы тракторно-тарьян ажалай бригадануудай кукурузаада А. Муруин, Н. Федоров гэгшын үчестгоуд найнаар уржага, улааг бүришөө 200 гаад центнер ургаса абаа. Убшадан хоорондо дэлгэрэн мурьсөөндэ Социалист Акалал Герой П. Челомконой хугалбэрилдэг, сабиалан найркаруудад отрядийнхид эрхэмлэжэ гарна. Тэднээр 6888 центнер найн шаантай үбнэ бэлдэхэн байха юм. Тус коллектив колхозой правленийн, партбюроогон дамжуулгын Улаан тутта хургадэа, үнэтэ бэлдүүдээр шатагданхай.

Колхозай тарьяан гол ургамал найнаар ургүүлжа, жэл бүри тогтууртай ургаса абадаг бололоор үншээр. Мүнөө жэлдэ 5228 центнер дээрлэхэ бүхдэ 81 манга гаран центнер орооно хургадэа. Тэрэн

МУРЫСӨӨНЭЙ АША

Энэ 14 манга центнерын болзор соогоо гаргагдажа, бүрэдэй онортоо сонсохог додог, арбан хоног бүхэндэ нэгэ удаа гарадаг «сахилтаан», «дайналхы» хуудануудта бинэгдэдэг. Хабарай тарилгыгэ богино болзорог, агротехническэ заабари соо үнэгээр, ургасын хойгоноо нарын харууналга хээд байгаа хада, орооног ургамалуудай үндэр баян ургаса хургадэа зэргэтигэ бүрэдэй мэдэжэ. Энэ хүдэлмэрийн найн шаантайгаар үнэгэрхэжэ тула тракторай бригадануудай, агрегатудай хоорондо мурьсөөн үнэгээр дэлгэрэн байгаа. Тингэжэ хабарай тарилгыгэ хүдэлмэри 14 дээрэй туршада хэхэдэ дүргэн. Ургасын тарьяан хойно мурьсөөнэй дүр дүргэхэдэ үлэ бүрэдэй 81 — 81 центарта тарилга хэвэ С. Ширингалов, И. Гусликов, И. Ефимов гэгшэдэй агрегатуд эрхэмлэжэ, тус тустай 60 — 60 тухарингэ шанда хүртэжэ. Тинхэдэ кукурузаадаа дунда хуудэ үлэ бүрэдэй 26 — 26 центарта тарилга хэвэ М. Леонев, А. Мухин, М. Федоров гэгшэдэй вичоннууд түрүүлжэ, үнэтэ бэлдүүдээр шатагданхай. Мурьсөөнэй дун гаржага хүдэлмэрийн шаанрыг элэрүүлжэ тухай комисси партиан организацинын дэргэдэ байгуулагданхай. Тэрэний бүридэдэ правленийн гашууд, агрономууд, тракторна бригадын бригадирнууд, аралдай хиналтын бүлэгэй гашууд, ажалай түрүүлүүд ородог. Хабарай тарилгын үгэ дэлгэрэн мурьсөөнэй дүрэй ёшоо бүхдэ 88-хүн урмануудадан байха юм. Тэрэ улаа таряалан дээрэ 130 шахуу хүн хүдэлхэн зэргэгэй.

Мурьсөөнэй гол эрилтэнь хадаа уратпа дабшаха, үсэ-дэлгэрэхинөө мүнөөдэр, мурьсөөнэй үлгөөдэр бүри найнаар ажаллаха, үйлдэбэри дээрэ амалта, арбадалта хэхэ үлэнхэ ухдагтай. Унгарын үбэлжэлгэн үгэ улаа бэрхэгэй байгашынаан, колхозонийн наалишад үбэлэй долоо харын туршада дунда зэргээр үнээн бүришөө 1000 килограмм хүрэхэй тусэе социалист мурьсөө эмхидхэхэ гэдэн урлагданхай абаан юм. Абаан уулгаа бөдүүлхын тула малшаднай эрид шууд тэмээлэ. Убнэ тэжээлээр хэдэ дугамаг байбашыг үбэлэй, хабарай хасуу нарануудыг үнээн бүришөө 200 килограмм хүрэхэн.

В. И. Ленин түрөөр 100 жэлэй ойн байртай хүндэтгэлд дэлгэрхэ мурьсөөндэ оролтон, наалишад ухэр адуулагшаднай ажалай горитойхон амжалта туйлаа гүрэгдэ хү худалдаха табан жэлэй тусэе болзорноон Урнд дүүргэгшэ. Наалишаднай мүнөө шэрэ табан жэлэй төсоогоор ажаллажа байна.

Убэлэй нарануудай туршада дэлгэрхэ мурьсөөнэ зунай бэлшлэрийн үгэ улам эршэдэ. Үнээн бүришөө 1000 килограммнаа бага бэшэ хүрэхэ гэдэн зорилгогой. Тинхэдэ түрүү наалишад Н. Екимова, М. Коженикова, З. Федорова гэгшэд тус тустай үнээн бүришөө 1100 килограмм хүрэхэн шийдэнэ. Эдэнэр мүнөө хэлээн үгэдэ хүрэхэй, үнээн бүришөө 2000 килограмм хүрэхэн хуудэ жэлэингэ тусэе октябрийн харда дүүргэхэн. Август наранаа үшэдтэе талха таряанай үйлэ, харин сентябрийн эхээр ситос, мүнөө кукуруза гэгжэ эхилээ. Эдэ үдэр

Улаан-Удын шубуунай фабрикий шубуушан Лидия Ивановна Митрофанова табан жэлэингэ тусэе үнэ дүүргэнхэй, мун ө 1971 оной тусэбөөр ажаллажа байнхай. С. ЦЫДЫНОВ фото.

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо Цырен Ванчикович Вампиловых танхажуу хүн байхгүй. Тэрэ ажалай ветеран, мүнөөшье нитын хүдэлмэридэ эдэхэйгэ хабаадсалсаа — ажаынгаа таряанай тоогэ даагша юм. В. ЗАХАРОВАН фото.

ТАВАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

БАЯН ДҮРШЭЛЭЙ АВД

Хонин хүрэгые түргэн олонооруулаа, тарган мяха, торгонго нооно элбэгээр үйлдэбэрилдэг, энэ халбаринаа олзо доход улам эхээр абадаг болохо тухай КПСС-эй ЦК-гай июлийн Илгүүм шийдэбэрийнүүд соо оно анхрал хандуулагданхай байна.

Тинхэдэ манай Ульдергын «Коммунизм» колхозой гол ванбары — хонин ажалай ямарээр хүгжөөгдэжэ, хэр эрэг үсхэбэрийнэдэжэ байхан, мун саашадаа энэ талаар юунэй гэхэдэ байхан тухай тогтожо хэлэхэ ушартай болодоно. Мүнөө дүүрэхээ байхан тусэбэ табан жэл соо колхозонийн хонинд муу бинээр хүдэлжэ тээ тэмдэгдэхээр. Илшээхэдэ, ажаагшэ табан жэл соо тусэб-даабарингаа өшөө 2035 центнер нооно ханшалха, гүрэндэ худалдаха, бүхдэдэ 24.500 хургаа абажа түлжүүлжэ зэргэтэй байгаа. Энэ хараа тусэбнай хуу хүсэдэе хүргэдэ. Хонингэ мэдэхээр нимэ үр дүн, амжалта тинишье бэлхэжээр, зүндөө туйлагдаагүй. Эдэ жилүүдтэ хониншадэй эсхэ сүсэе мэдэнгүй хүдэлжэ гэжэ. Манай колхоздо ажална бэрхэ хониншын олон юм. Нотогай сууга хониншон Доржима Сандитовна Бардарибаа абаад үзэе. Хонин ажал дээрэ гүшаад жил хүдэлжэ. Энэ манай колхоз соогоо эгзэн түрүүлжэ хониндэ үбэл эртэ хургуулахада найн гэжэ өөршөө ажаллаар, туйлагдаа бутанда элшээ харуулаа нэн. Доржима Сандитовнагай түлжүүлхэн хургуудын хэрэгтэй хуу жэгдэ томо, тобир байдаг нэн. Тэрэ бүри 1958 ондоо хониндэй байра бэстай муу, уйтан, амаршье гэрэлгүй түлээр

тучин жан дажа, нарай хургадай хэбтэхэдэ дүлахан байдаг. 3—4 хонинд хонингэ хургадаан шэрэ тунгаалта нэбтэрхэн дээрхи хонингэ хуурай хохир гарана ха юм. Тингэ тингээр хабар болотор энэ зузаан дэбдихэр дуунаа наадаг.

Тэрэнгэ хойшо колхозой бүхэ эхэ хонинд отаранууд нимэ дэбдихэртэй болонхой. Энэ шэрэ дэбдихэр жэл соо нилээд эхэ хооломо алмажа, малтай тэжээлдэ хэрэгтэдэ гэгшэ.

Хэрэйн сабиалангай үбнэний үшөөл бгаар абадаг дээрлэхэ хонинд тээжээлэй рациондо талха тарьяа найз үтээдэг болоо. Тээд хониндо тарьяа адуулжэ дүршэл гэжэ байгаагүй. Тинхэдэ бидэ хэдэн жэлэй саада тээ хониндо талха тарьяанай зүйл хабар болшоно хонин, хонинд тураалан хойно эдөөлөгшэ нэмдэ. Энэжэньнай муртой үрэ гарадаггүй байгаа. Тинхэдэнь ахалагша хониндо коммунис Сандга Доржима хониндо коммунис уаеод, хониндо талха орооно намар эдөөлдэг болол гэжэ дурдаха. Тэрэний үсхэлээр ноёрго наранаа эхилжэ, хонин бүхэндэ 200—300 грамм тарьяа галханай зүйл эдөөлдэг бололбди. Тингэжэ хониндэй хүсэ шадлыгэ намарнаа хойшо тогтожо, шангажа абаха гэжэ алишье талаараа зүб байгаа.

Колхоздоннай хамтадаа эхэ хонинд 12 отара бии, 1958 — 60 онуудта ажахыдамнай эхэ хонинд

